گەرداوێک لە فنجانی (اربیل)… مصطفی فحص… وەرگێڕانی: فازیل شەوڕۆ

ئێران، ئەمجارەیان بە نیشانەگرتن لە هەولێر، پێویستی بە مووشەکی بالستی بوو، بۆ ڕاستکردنەوەی ئاراستەی سیاسی لە بەغدا، فەزاحەتکە لێرەدا ئەوەبوو کە ئاستی قەیرانەکانی ناوەخۆ و دەرەوەی، ناچاریان کرد مووشەکی کاتیوشا بگۆڕێ بە مووشەکی بالستی و لە بریکارەوە بگ□□□□تەوە بۆ دیوەخانی ئاغای ڕەسەن، بە ئومێدی چارەسەکردنی زەربەی ئەو دەسیانەی کە بەرژەوەندی بایەخدارەکانی ئەو لەخۆ دەگرن. جیاوازیی لە جۆریی مووشەکەکانی هاویشتوویەتی، بەڵگەی ئەوەیە کە قەیرانەکانی گەیشتوونەتە ئاستێک کە پێشتر نەیبینیون، نەک هەر لە عێراق، بەڵکوو لە هەرێمەکانی سوریا و یەمەن و لەڕەنگدانەوەی نەرێنیان لە ناوەخۆیدا، ناوەخۆیەک کە ئاوسە بە قەیرانان. بۆیە ئێران بە ڕاستیی عەوجە بە نمایشکردنێکی بالستی بوو بۆ ئارایشتکردنی وێنە و هەیبەتی ڕژێمەکەی دوای چەندان نشووستیی هێنانی، لە بوارەکانی ئەمنی و سەربازیی لە ناوەخۆ و لە دەرەوە.

هەیبەت و سەڵتەنەتی ڕژێمی ئێران لە مەحەکد دابوو، ئاخر نووشستییە ئەمنی و سەربازییەکانی یەکجار حەیا بەربوون، فەزاحەتە ئەمنییە هەرە ئابڕووبەرەکەی ئەمدواییەی ئەو بوو، کە ژنە — جاسووسی ئیسرائیلی، کاترین بیرز شکدم، پەردەی لەسەر ڕاماڵی، ئەو ژنە بۆ چەندان ساڵ، گۆیا ڕۆژنامەوانێکی فەرەنسییە، لە دامودەزگا میدیاییەکانی ئێران کاری کرد و سەرکەوتووانە توانی پتر لە سەت کەسێتیی ئێرانی لە خشتەبەرە و زانیاری ورد و دەقیقیان لە دەربێنێ، بەتایبەتی کە زۆرانی گیرۆدەی عەشق و ئەڤینی خۆی کرد. ئەو بە پێچ و پەنا ئاشکراکرد کە توانییەتی موڕشیدی ئیرانی لە یەکەم زیارەتی بۆ ئێران بینێت و ببێتە یاوەری ئیبراهیم ڕەئیسی، لە زۆربەی گەڕان و سووڕانەکانیدا لە کاتی هەڵبژارندا. تەنانەت لە ئاشانسی (تسنیم)ی سوپای پاسداراندا کاری کردووە.

لەو ڕاپۆرتانەی، هەرچەندە دەرفەت نەبووە پشت ڕاست بکرێنەوە، کە لە هەندێک دامودەزگای ئەمنی ئێرانییەوە دزیان کردووە، نیشانی دەدەن کە ئیسرائیل بە تەواوەتی خۆی خزاندووەتە نێو دامودەزگاکانی ئەمنی و سەربازیی دەوڵەت و توانیویەتی بە سەدان کەس لە ئاستی

وەزیفی یەکجار باڵا لە تۆڕی ئاڵۆزوپاڵۆزدا بکاتە بەکرێگیراوی خۆی. دەڵێن، لە ڕێی ئەو تۆڕانەوە، ئیسرائیل توانیویەتی ئەرشیفی وزەی ئەتۆمی ئێران بدزێت و گەورە زانای ئەتۆمی ئەو وڵاتە بکوژێ. ئەوان یارمەتی و کۆمەکی ئیسرائیلیان کردووە لە ئەنجامدانی چەندان چالاکی برنجی لە ناو کوورە و دامودەزگاکانی ئەتۆمی و شوێنە بایەخدارەکانی دیکەی ئێران. لەمدوایەشدا، تەل ئەبیت، خراپ دەستی لە گەورەترین جبەخانەی فڕۆکە بە فڕۆکەوان لە فڕۆکەخانەی کرماشان وەشاند و زەبرێکی گەورەی لێدا. ئەو ڕووداوانە لە لایەک و ئەو دەسیسە ئەمنی و سەربازیانەی سووریا کە چەندان ساڵە ئیسرائیل دەستیان تێدادەگێڕێ لە لایەکی دیکە. ئەو کەتنانەی لە لوبنانیش بەسەری دێ، کەمتر نییە لە ئەوانی دیکە.
بۆیە دەکرێ بڵێین، مووشەکەکانی هەولێر، کاردانەوەیەکی پووچ و بەش بوو، بۆ پەردەپۆشکردنی نسکۆ ئەمنی و سەربازییەکانی بوو کە ڕژێمی ئێرانی ئیحراج کرد و هەیبەتی برد و ئەو هاوار هاوارەی ئەو دواییەی پێچەڵکردەوە کە گۆیا خاوەن پارسەنگی هێزی تۆقێنەرن بەرانبەر هێزی ئیسرائیلی. بە تایبەتی، کە ئێران هەردەم دەستەوەستان بووە لە بەرپەرچدانەوەی ئیسرائیل، ئەسڵەن هێزی بەربەرەکانی و تەقاندنی هەر نییە. هەر ئەمەش وای کردوە تەل ئەبیب، لە ناو ماڵی ئێران و لە دەرەوەیدا، بێمنەتانە، دەستی خۆی بوەشێنێ. باشترین بەڵگەش بۆ ئەم قسەمان ئەوەیە، وێنەکانی ئەو خانوبەرەی کە لە هەولێر درایە بەر مووشەکان و (بە گوێرەی ریوایەتی ئێران) مەکۆیەکی بایەخدار بووە، هەر دەڵێی بە یارییە ئاگرینەکان بۆمباران کراوە، نەک ٦ مووشیکی بالستی ئێرانی بەرکەوتبێ!

ئێستا، دوای ئەو هەڵچوون و خۆ گیڤکردنەوەی ئێران لە هەولێر، پرسیارە سیاسییەکەی یاخەمان دەگرێ ئەوەیە: ئایا قەبارە و کێش و هێزی یاخیبوون لە ئێراق گەیشتووەتە ئەو ڕادەیەی پێویستی بە مووشەکی بالستییە، بۆ ئەوەی ئێراقییەکان تێبگەن کە (خۆی ــ ئێران) هەر ئاغا و کوێخوایە؟ بەڵام ئاخۆ ئەو کەچە مووشەکانە توانیان ئەدای خراپ و لاوازی وان لە عێراق ڕاست کەنەوە؟ پێدەچێ، پێچەوانەکەی درووست بێ: ئەو مووشەک وەشاندنە، ئەزمە سیاسییەکەی وەخۆبەر هێناوە و ئەو باوەڕەی لە لای خەڵک دروست کرد کە فەشەلی هێنا، لە ئاوجەشدانەوەی هەڵوێستی گرووپە پشتیوانەکانی خۆیان و نەشی توانی عەزیمەتی نەیارەکانی تێک بشکێنی لە سووربوونیان لەسەر هەڵوێستی خۆیان. نە ئەو هەولێرەی کە بە پڕۆپ و بیانەی هیچ و پۆچ دەستی لێوەشێندرا، پەشیمان بۆوە، نە (الحنانة) لە دڕووشمەکەی کە

حکوومـەتی زۆرینـەی نیشتمانییـ□، هـ□گ□□ایـەوە. بـە پـێچـەوانـە، ئـەو مووشـەکانـە، یاریدەدەر بوون بـۆ جفتکردنـەوەی ئـەو درزانـەی هاوپـەیمانیی سـێقـۆڵی داڕووشاندبوو و گـەرموگوڕی خستـەوە ئـەو پـەیوەندییانـەی ساردییـەکی تـێکـەوتبوو لـەگـەڵ سـەرۆک وەزیران، مستـەفا کازمی و ئامـۆزا و خوارزاییـەکانی. لـە ئاکامدا، ئـەو دەستدرێژییـەی ئـێران کردیـە سـەر هـەولـێر، سـەلماندی کـە ئـێران چـەندە نـەزۆکـە لـەوەی تاران حاڵی بکات لـە گـۆڕانکارییـەکانی ئـێراقیدا. بریکارەکانی خـۆشی تووشی ئیحراجی و زمان کورتی کرد کـە نـەیوانی بـە ڕەوایـەتی فیعلـەکـەی خـۆی، قـەناعـەتیان پـێ بـێنـێ. ئـەمـەش هـێز و ورەیـەکی باشتری بـە نـەیارەکانی دا بـۆ یـەکلاکردنـەوەی ڕێڕەوی کارەکانی ناوخـ□یان… بـەڵام بایـەختدرین خاڵ ئـەوەبوو، کـە کازمی گـەڕایـەوە هـەولـێر و دۆسیـەی هاوسـەنگیی ناوخـۆی و دەرەکی، لـە نـێو کـەشکـۆڵەکـەی دابوو.

مصطفی فحص

وەڕگێڕانی: فازیل شـەوڕۆ ــــ دوبلن

لـە ڕۆژنامـەی شرق الاوسط

الجمعة – 15 شعبان 1443 هـ – 18 مارس 2022 مـ رقم العدد [15816]

https://aawsat.com/home/article/3537831/%D9%85%D8%B5%D8%B7%D9%81%D9%89-%D9%81%D8%AD%D8%B5/%D8%B2%D9%88%D8%A8%D8%B9%D8%A9-%D9%81%D9%8A-%D9%81%D9%86%D8%AC%D8%A7%D9%86-%C2%AB%D8%A3%D8%B1%D8%A8%D9%8A%D9%84%C2%BB